

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af arbejdsbegrebet.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.
(Fremsat 4/12 91).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Det Radikale Venstre har fremsat et beslutningsforslag om, at arbejdsløshedsforsikringsreglerne ændres, så dagpengemodtagere, der har været ledige i mere end tre måneder, får en udvidet mulighed for at påtage sig ulønnet arbejde og tage en uddannelse.

Få dage senere har SF fremsat et beslutningsforslag om ændring af rådighedsbegrebet i arbejdsløshedsforsikringsloven og bistandsloven, så arbejdsløse med dagpenge eller kontanthjælp kan arbejde på det såkaldte alternative arbejdsmarked.

Jeg har stor sympati for intentionerne bag forslagene, nemlig at ledige dagpengemodtagere får mulighed for at bruge ledighedsperioden på en mere aktiv måde. Det er vigtigt, at dagpengesystemet ikke i unødvendig grad fastholder de ledige i passivitet, og at dagpengemidlerne i så vidt omfang, det er muligt, bliver brugt på en aktiv måde.

Netop den holdning, at passive ydelser skal flyttes over til en aktiv indsats, ligger jo også til grund for det, vi nu gør for de unge kontanthjælpsmodtagere. Jeg tænker her på ungdomsydelsen for de 18-20-årige og forslaget om aktivering af de 21-24-årige.

Jeg synes, at de to beslutningsforslag udgør et glimrende bidrag til de drøftelser, vi i henhold til finanslovaftalen skal påbegynde i januar måned.

Jeg mener dog, det vil være rigtigst, at jeg allerede nu kommer med nogle kommentarer til de enkelte elementer i forslagene.

De aktiviteter, der er omfattet af beslutningsforslag nr. B 32, mener jeg kan deles op i tre grupper.

For det første er der en gruppe, der vedrører de aktiviteter, den ledige skal have mulighed for at udføre for foreninger, organisationer m.v., uden at det får konsekvenser for dagpen-

geretten. Denne gruppe omfatter også udførelse af kunstnerisk virksomhed f.eks. inden for teater- og musikområdet.

Den anden gruppe vedrører de foranstaltninger, der kunne iværksættes for at aktivere de passive dagpengemidler.

Den tredje og sidste gruppe vedrører, hvilke uddannelser den ledige må deltage i uden at miste dagpengereetten.

I forbindelse med den første gruppe vil jeg gerne sige noget om de principper, der er i de gældende regler. Dagpengesystemets regelsæt hviler på principper, der skal sikre, at arbejdsløshedskassemedlemmer får kompensation for det indtægtstab, der skyldes ufrivillig ledighed af kortere varighed.

Det er i denne forbindelse grundlæggende, dels at dagpengemodtageren er ledig, dels at dagpengemodtageren står aktivt til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det er imidlertid også vigtigt, at regelsættet i sig selv ikke giver mulighed for, at statskassen kommer til at betale for arbejde, som kan lønnes på normal vis.

Jeg tror også, at Det Radikale Venstre og SF vil være enige med mig i, at det er vigtigt både for den ledige og for samfundsøkonomien, at regelsættet motiverer den ledige til hurtigst muligt at få normal beskæftigelse igen.

Reglerne må imidlertid indrettes på en sådan måde, at de ledige i længere ledighedsperioder mindst muligt hindres i at deltage i samfundsmæssige aktiviteter, det være sig fritidsaktiviteter, der ikke kan betragtes som arbejde i gængs forstand, såvel som aktiviteter, der måske nok ville kunne udføres som lønnet beskæftigelse, men som der ikke er økonomisk basis for at få udført med løn.

Aktiviteter, der kan betragtes som fritidsaktiviteter eller hobby, giver ingen problemer i forhold til dagpengesystemet. Ledige dagpengemodtagere har allerede i dag mulighed for at deltage i sådanne aktiviteter i ubegrænset omfang, når blot de er aktivt arbejdssøgende og i øvrigt opfylder dagpengesystemets rådighedskrav.

De sidstnævnte aktiviteter vil først og fremmest være arbejdsopgaver, der udføres ulønnet på frivillig basis i organisationer og foreninger. På dette område er der i dag begrænset mulighed for at udføre sådanne opgaver uden dagpengemæssige konsekvenser, dvs. fradrag i dagpengene.